

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

3 ta' Settembru 2014 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari — VAT — Sitt Direttiva 77/388/KEE — L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) — Effett dirett — Tnaqqis tal-valur taxxabbi — Twettiq ta' ?ew? tran?azzjonijiet li jirrigwardaw l-istess o??etti — Kunsinni ta' o??etti — Karozzi, mibjug?a bil-hire-purchase, li ttie?ed il-pussess tag?hom lura, u li nbieg?u mill-?did bl-irkant — Abbu? ta' dritt"

Fil-Kaw?a C?589/12,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont I-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (ir-Renju Unit), permezz ta' de?i?joni tal-10 ta' Di?embru 2012, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-14 ta' Di?embru 2012, fil-pro?edura

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

vs

GMAC UK plc,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President tal-Awla, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arrestis, J?C. Bonichot u A. Arabadjiev (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: L. Hewlett, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-5 ta' Di?embru 2013,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al GMAC UK plc, minn R. Cordara, QC,
- g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn J. Beeko, b?ala a?ent, assistita minn K. Lasok, QC,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal u A. Cordewener kif ukoll minn C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas?17 ta' Meju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolo 9, Vol. 1,

p. 23, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn il-Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (iktar 'il quddiem il-“Commissioners”) u GMAC UK plc (iktar 'il quddiem “GMAC”) dwar l-ammont taxxabbi bit-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) g?al provvisti li GMAC kienet wettqet b'e?ekuzzjoni ta' kuntratti ta' hire-purchase ta' vetturi bil-mutur.

II-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 11(A)(1) tas-Sitt Direttiva, dwar il-valur taxxabbi fit-territorju tal-pajji?, kien jipprovo di:

“1. L-ammont [Il-valur] taxxabbi g?andu jkun:

(a) fir-rigward ta' provvisti ta' o??etti u servizzi [...], dak kollox li jikkostitwixxi l-konsiderazzjoni [il-korrispettiv] li kien jew irid jinkiseb mill-fornitur mix-xerrej, il-klijenti jew it-tielet parti g?al dawn il-provvisti inklu?i s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tat-tali provvisti;

[...].

4 L-Artikolu 11? tas-Sitt Direttiva, dwar id-dispo?izzjonijiet diversi, kien jipprovo di, fil-paragrafu (1) tieg?u:

“Fil-ka? ta' kan?ellazzjoni, ?a?da jew nuqqas ta' pagament totali jew parzjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabbi ji?i ridott b'mod xieraq ta?t il-kondizzjonijet li g?andhom ikunu stabbiliti mill-Istati Membri.

Madanakollu, fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las totali jew parzjali, I-Istati Membri jistg?u jidderogaw minn din ir-regola.”

Id-dritt tar-Renju Unit

5 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-le?i?lazzjoni li kienet tittrasponi l-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva kienet tinkle di ?ew? sensiliet ta' dispo?izzjonijiet. L-ewwel wa?da kienet tapplika fil-ka? ta' tnaqqis tal-korrispettiv, u t-tieni wa?da kienet tapplika, u kienet tag?ti tnaqqis, ji?ifieri tnaqqis tat-taxxa fuq id-dejn mitluf, fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las totali jew parzjali.

Id-dispo?izzjonijiet nazzjonali relativi g?at-tnaqqis tal-korrispettiv

6 Dawn id-dispo?izzjonijiet kienu jidhru, sa mis-sena 1995, fir-Regola 38, moqrija flimkien mar-Regola 24, tar-Regolament tal-1995 dwar il-kontabilizzazzjoni u r-re?istrattori tal-VAT (VAT Regulations 1995). Dawn kienu jipprovdu li, fil-ka? ta' tnaqqis tal-korrispettiv g?al provvista li tinkle ammont ta' VAT, il-persuna taxxabbi kellha ta??usta l-kont tal-VAT tag?ha billi dda??al l-ammont tal-VAT inkwistjoni b?ala entrata negattiva. G?al dawn l-g?anijiet, tnaqqis tal-korrispettiv ma kienx rikonoxxut ?lief jekk dan kien stabbilit permezz ta' nota ta' kreditu jew permezz ta' dokument ie?or ta' effett simili. Matul il-perijodu mis-sena 1990 sas-sena 1995 kienu applikabbli regoli ekwivalenti.

Id-dispo?izzjonijiet nazzjonali li jirrigwardaw id-dejn mitluf

7 G?all-provvisti mwettqa bejn it-2 ta' Ottubru 1978 u s-26 ta' Lulju 1990, it-tnaqqis tat-taxxa fuq id-dejn mitluf kien applikabbli ta?t is-“sistema l-antika”. G?all-provvisti mwettqa bejn l-1 ta' April

1989 u d-19 ta' Marzu 1997, it-talbiet g?al tnaqqis tat-taxxa setg?u ji?u ppre?entati ta?t is-“sistema I-?dida”. Matul il-perijodu ta' sovrapp?izzjoni, ji?ifieri bejn l-1 ta' April 1989 u s-26 ta' Lulju 1990, it-talba setg?et titressaq ta?t sistema wa?da jew l-o?ra.

– Is-sistema I-antika

8 Is-sistema I-antika ?iet implementata bit-TaqSIMA 12 tal-Li?i dwar il-Finanzi tal-1978 (Finance Act 1978) u m?edda fit-TaqSIMA 22 tal-Li?i tal-1983 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Value Added Tax Act 1983, iktar 'il quddiem il-“VATA 1983”).

9 It-TaqSIMA 22 tal-VATA 1983 tiprovo di:

“(1) Fejn

(a) persuna pprovdiet o??etti jew servizzi bi skambju g?al korrispettiv monetarju u din ikkontabilizzat u ?allset it-taxxa fuq tali provvista; u fejn

(b) il-persuna li kellha t?allas il-bilan? eventwali tal-korrispettiv saret insolventi,

g?aldaqstant, bla ?sara g?as-subtaqsima 2 u g?ad-dispo?izzjonijiet tas-subtaqsima 3, iktar 'il quddiem, l-ewwel persuna msemmija jkollha d-dritt, fuq talba mressqa lill-Commissioners, g?al rimbors tal-VAT fatturabbi b'te?id inkunsiderazzjoni tal-bilan? mhux im?allas.

(2) ?add ma g?andu jkollu dritt g?al rimbors ta?t din il-pre?enti taqsima ?lief jekk

(a) dan ikun stabbilixxa l-ammont tad-dejn fi pro?edura ta' insolvenza u jekk l-ammont hekk stabbilit ikun jikkorrespondi g?all-bilan? tal-korrispettiv, imnaqqas bl-ammont tat-talba tieg?u;

(b) il-valur tal-provvista ma jaqbi?x il-valur tieg?u f'suq miftu?, u

(c) fir-rigward ta' provvista ta' merkanzija, il-proprietà tag?ha tkun ?iet ittrasferita lill-persuna li kienet id-destinatarja tag?ha [...]”

10 Hekk kif jirri?ulta mid-de?i?joni ta' rinviju, skont it-TaqSIMA 22 tal-VATA 1983, persuna kienet meqjusa b?ala insolventi g?all-finijiet ta' dik it-taqSIMA jekk din tkun ?iet iddikjarata falluta jew jekk il-qorti tkun tat digriet dwar il-?estjoni tal-patrimonju tag?ha fil-kuntest tal-falliment. Kumpannija kienet tkun insolventi jekk din kienet su??etta g?al stral? volontarju jew furzat u jekk “i?-?irkustanzi kienu tali li l-kumpannija ma kinitx kapa?i t?allas id-djun tag?ha”.

– Is-sistema I-?dida

11 It-TaqSIMA 11 tal-Li?i dwar il-Finanzi tal-1990 (Finance Act 1990) implementat is-sistema I-?dida u ?assret is-sistema I-antika g?all-provvisti li se??ew wara s-26 ta' Lulju 1990.

12 Is-sistema I-?dida applikat g?all-provvisti li se??ew wara l-1 ta' April 1989. Din ?iet im?edda fit-TaqSIMA 36 tal-Li?i tal-1994 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Value Added Tax Act 1994), li kienet taqra kif ?ej:

“1) Is-subtaqsima 2 iktar 'l isfel tapplika meta:

a) persuna pprovdiet o??etti jew servizzi bi skambju g?al korrispettiv monetarju u din ikkontabilizzat u ?allset it-taxxa fuq tali provvista;

- b) it-totalità jew parti mill-korrispettiv tal-provvista ?iet annullata fil-kontijiet tag?ha b?ala dejn mitluf, u
- c) g?adda perijodu [...] ta' sitt xhur [li jissostitwixxi l-perijodu ta' sentejn fid-dispo?izzjonijiet tat-Taqsima 11 tal-Li?i dwar il-Finanzi tal-1990] (li jibda jiddekorri fid-data tal-provvista).
- 2) bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet segwenti tal-pre?enti taqsima u g?ar-regoli li jirri?ultaw minnhom, persuna g?andu jkollha d-dritt, meta tressaq talba lill-Commissioners, g?al rimbors tal-ammont tal-VAT fatturabbi b'riferiment g?all-bilan?.

[...]

- 4) ?add ma g?andu jkollu dritt g?al rimbors ta?t is-subtaqsima 2 hawn fuq ?lief jekk
- a) il-valur tal-provvista ma jkunx jaqbe? il-valur normali tieg?u, u
- b) fir-rigward ta' provvista ta' merkanzija, il-proprietà tag?ha tkun ?iet ittrasferita lill-persuna li kienet id-destinatarja tal-provvista, jew lil persuna li tislet dritt ta', minn jew g?al dik il-persuna.

[...]"

Id-Digriet tal-1992 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud fuq il-karozzi

13 Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq kien jag?ti tnaqqis tal-VAT fuq il-bejg? ta' vetturi u?ati f'termini essenzjalment identi?i fil-le?i?lazzjonijiet su??essivi, fosthom id-Digriet tal-1992 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud fuq il-karozzi [Value Added Tax (Cars) Order 1992, iktar 'il quddiem il-“Cars Order”].

14 Skont ir-Regola 8 tal-Cars Order, meta kon?essonarju tal-karozzi kien ibig? vettura u?ata, il-VAT kellha ti?i ffatturata fuq valur taxxabbi ta' ammont uguali g?all-mar?ni tan-negojant.

15 Madankollu, ir-Regola 4 tal-Cars Order kienet tipprevedi trattament spe?ifiku fil-ka? ta' bejg? mill?-did ta' vetturi li l-bejjieg? ikun ?a l-pussess tag?hom mill?-did:

"(1) Kull wa?da mit-tran?azzjonijiet deskritti hawn ta?t g?andha titqies b?ala li la hija provvista ta' merkanzija u lanqas provvista ta' servizzi;

(a) It-trasferiment ta' vettura bil-mutur u?ata, minn persuna li rkuprat il-possessjoni tag?ha bis-sa??a ta' ftehim finanzjarju, meta l-vettura tinsab fl-istess stat li kienet fiha fil-mument li din ?iet irkuprata [...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

16 GMAC hija kumpannija su??etta g?all-VAT li tiddedika ru?ha, b'mod partikolari, g?all-bejg? bin-nifs ta' vetturi bil-mutur.

17 Fil-kuntest ta' dan il-bejg?, konsumatur jag??el vettura ming?and kon?essonarju tal-karozzi u jitolbu l-g?oti ta' finanzjament partikolari. G?aldaqstant dan ji?i rreferut g?al kumpanniji ta' hire-purchase, b?alma hija GMAC. Meta jintla?aq ftehim bejn it-tliet partijiet, il-kon?essonarju tal-karozzi jbig? il-karozza lill-kumpannija ta' hire-purchase, u sussegwentement din tiprovdil l-vettura lill-konsumatur finali permezz ta' "kuntratt ta' hire-purchase".

18 Il-bejg? ta' dawn il-vetturi mill-kon?essonarji tal-karozzi lil GMAC kien su??ett g?all-VAT bir-rata normali. Il-provvista tal-vetturi minn GMAC lill-klijenti finali, permezz ta' kuntratti ta' hire-

purchase ukoll kienet su??etta g?all-VAT bir-rata normali. Fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las mill-kerrej, GMAC kienet tie?u lura l-pussess tal-vettura u tbig?ha bl-irkant. Id-d?ul mill-bejg? kien jitnaqqas mill-bilan? tal-pagamenti dovuti mill-kerrej.

19 Il-provvista ta' vettura bil-mutur fil-kuntest ta' kuntratt ta' hire-purchase kien meqjus, g?all-finijiet tal-VAT, b?ala provvista ta' merkanzija. Il-VAT kienet issir dovuta mall-provvista tal-vettura minn GMAC lill-klijenti finali g?all-ammont totali dovut, bl-esklu?joni tal-ispejje? finanzjarii. Jekk, sussegwentement, din il-vettura kienet tittie?ed lura u tinbieg? bl-irkant, skont b'mod partikolari r-Regola 4 tal-Cars Order, dan il-bejg? kien jitqies b?ala li la huwa provvista ta' merkanzija u lanqs provvista ta' servizzi.

20 Il-Commissioners dejjem sostnew li, fil-ka? ta' rexissjoni bonarja ta' kuntratt ta' hire?purchase li jirrigwarda vettura bil-mutur li twassal g?all-bejg? mill-?did tag?ha, ir-Regola 38 tal-VAT Regulations 1995 kienet tapplika, bil-konsegwenza li GMAC kellha titqies li wettqet it-tran?azzjoni ta' hire-purchase bi skambju g?al korrispettiv imnaqqas sad-d?ul mill-bejg? mill-?did. Madankollu, sad-de?i?joni tal-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Ir-Renju Unit), fil-kaw?a C&E Commissioners v GMAC (2004), huma ma kinux sostnew li l-istess sistema tkun applikabbi meta l-kerrej jonqos milli j?allas u meta l-vettura tkun ittie?det lura u mibjug?a mill-?did bl-irkant minn GMAC.

21 Sa minn dik id-de?i?joni, ir-Regola 38 tal-VAT Regulations 1995 tapplika wkoll fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las mill-kerrej u ta' bejg? mill-?did bl-irkant tal-vettura minn GMAC. Il-High Court of Justice qieset ukoll li l-Cars Order huwa wkoll applikabbi, b'tali mod li GMAC ma g?andhiex t?allas il-VAT fuq id-d?ul mill-bejg? bl-irkant. F'dan ir-rigward il-qorti tar-rinviju tirrileva li l-applikazzjoni mag?quda ta' dawn id-dispo?izzjonijiet twassal g?al "effett ta' qlig? mhux mistenni" li skontu l-ammont tal-VAT dovut, fl-a??ar mill-a??ar, huwa inqas minn dak li kien ikun li kieku s-Sitt Direttiva kienet ?iet trasposta b'mod korrett.

22 GMAC g?aldaqstant tat bidu g?al pro?edura ?dida, li tkopri hija wkoll il-perijodu mis-sena 1978 sas-sena 1997 u hija bba?ata totalment fuq l-effett dirett tas-Sitt Direttiva. Il-pretensjoni tag?ha issa saret tirrigwarda l-parti tal-korrispettiv tal-provvista tal-vettura bil-mutur lill-klijent li baqg?et mhux im?allsa mill-klijent. Din is-somma ma tirrappre?entax tnaqqis tal-prezz fis-sens tal-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva. Din tirrigwarda nuqqas ta' ?las parjali fis-sens ta' dik id-dispo?izzjoni, ji?ifieri dejn mitluf.

23 Permezz ta' ittra tal-20 ta' Frar 2006, GMAC g?aldaqstant talbet tnaqqis tat-taxxa fuq id-dejn mitluf li jirrigwarda l-perijodu mis-sena 1978 sas-sena 1997 u li jori?ina mir-rexissjoni ta' kuntratti ta' hire-purchase ta' vetturi bil-mutur konklu?i ma' klijenti min?abba n-nuqqas ta' ?las tal-prezz tal-bejg? miftiehem. Il-Commissioners ?a?du din it-talba permezz ta' de?i?joni tat-18 ta' Lulju 2006.

24 Il-First-tier Tribunal (Tax Chamber) laqg?et ir-rikors ta' GMAC kontra din id-de?i?joni, billi qieset li l-kundizzjonijiet legali ta' eli?ibbiltà kienu inkompatibbi mad-dritt tal-Unjoni u li t-talbiet ta' GMAC inti?i g?all-ksib tat-tnaqqis tat-taxxa fuq id-dejn mitluf ma kinux iwasslu g?al distorsjoni u lanqs g?al ksur tan-newtralità fiskali kuntrarji g?ad-dritt tal-Unjoni.

25 Adita fl-appell, l-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) g?all-kuntrarju kkunsidrat li l-g?aqda tar-Regola 38 tal-VAT Regulations 1995, kif interpretata bid-de?i?joni tal-High Court of Justice, fil-Kaw?a C&E Commissioners v GMAC (2004), u tal-Cars Order ma tikkostitwixx implementazzjoni effettiva tas-Sitt Direttiva, peress li din twassal g?al tnaqqis tal-VAT inkompatibbi mal-g?an ta' din id-direttiva u, g?aldaqstant, hija kuntrarja g?ad-dritt tal-Unjoni.

26 F'dawn i?-irkustanzi, l-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari

segwenti:

"1) Sa fejn persuna taxxabbi, fil-ka? ta' ?ew? tran?azzjonijiet li jirrigwardaw l-istess o??etti, g?andha d-dritt, fl-istess waqt i) li tinvoka l-effett dirett ta' dispo?izzjoni [tas-Sitt Direttiva] fir-rigward ta' tran?azzjoni u ii) li tinvoka dispo?izzjoni jiet tad-dritt nazzjonali fir-rigward tat-tran?azzjoni l-o?ra, meta din tipprodu?i, g?a?-?ew? tran?azzjonijiet, ri?ultat fiskali globali li la d-dritt nazzjonali, u lanqas [is-Sitt Direttiva], applikati separatament g?al dawn it-tran?azzjonijiet, ma jiprodu?u jew ma huma inti?i li jiprodu?u ?

2) Jekk ir-risposta g?ad-domanda 1 hija li je?istu ?irkustanzi li fihom persuna taxxabbi ma tkunx awtorizzata li ta?ixxi b'dan il-mod (jew ma tkunx awtorizzata li ta?ixxi mod ie?or sa ?ertu punt), liema huma dawn i?-?irkustanzi u, b'mod partikolari, x'inhi r-relazzjoni bejn i?-?ew? tran?azzjonijiet li jwasslu g?al ?irkustanzi b?al dawn?

3) Ir-risposta g?ad-domandi 1 u 2 huma differenti skont jekk it-trattament nazzjonali ta' xi wa?da mit-tran?azzjonijiet jkunx konformi jew le mas-Sitt Direttiva?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tielet domandi

27 Permezz tal-ewwel u t-tielet domandi tag?ha, li g?andhom ji?u ttrattati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li, f'?irkustanzi b?al dawk tal-kaw?a prin?ipali, Stat Membri jista' jipprobixxi lil persuna taxxabbi milli tinvoka l-effett dirett ta' dik id-dispo?izzjoni fir-rigward ta' tran?azzjoni, min?abba li dik il-persuna taxxabbi tista' tinvoka dispo?izzjoni jiet tad-dritt nazzjonali fir-rigward ta' tran?azzjoni o?ra li tirrigwarda l-istess o??etti u min?abba li l-applikazzjoni kumulattiva ta' dawn id-dispo?izzjoni twassal g?al ri?ultat fiskali globali li la d-dritt nazzjonali, u lanqas is-Sitt Direttiva, applikati b'mod separat g?al dawn it-tran?azzjonijiet, ma jiprodu?u jew ma huma inti?i li jiprodu?u.

28 Barra minn hekk din il-qorti tistaqsi jekk il-fatt li d-dritt nazzjonali applikabbli g?al din l-a??ar tran?azzjoni huwiex konformi jew le mas-Sitt Direttiva huwiex rilevanti f'dan ir-rigward.

29 G?andu jitfakk li, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, fil-ka?ijiet kollha fejn id-dispo?izzjoni jiet ta' direttiva jidhru, mill-perspettiva tal-kontenut tag?hom, inkundizzjonal u pre?i?i bi??ejed, l-individwi jistg?u jinvokawhom quddiem il-qrati nazzjonali kontra l-Istat, kemm fejn dan ikun naqas milli jitrasponi, fit-termini stabbiliti, id-direttiva fid-dritt nazzjonali, u kemm fejn dan ikun ittrasponieha b'mod ?baljat (sentenza Almos Agrárkülkereskedelmi, C?337/13, EU:C:2014:328, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni tkun inkundizzjonata meta din tistabbilixxi obbligu li ma huwa kkwalifikat b'ebda kundizzjoni u lanqas ma huwa su??ett, fl-implementazzjoni jew fl-effetti tieg?u, g?all-intervent ta' xi att tal-istituzzjoni jiet tal-Unjoni jew tal-Istati Membri (sentenza Almos Agrárkülkereskedelmi, EU:C:2014:328, punt 32 u l-?urisprudenza ??itata).

31 L-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva jiddefinixxi l-ka?ijiet li fihom l-Istati Membri huma marbuta jwettqu t-naqqis tal-valur taxxabbi *pro rata* u fil-kundizzjoni jiet li huma stess jistabbilixxu. G?aldaqstant, din id-dispo?izzjoni tobbiga lill-Istati Membri jnaqqsu l-valur taxxabbi kull darba li, wara l-konklu?joni ta' tran?azzjoni, parti jew it-totalità tal-korrispettiv ma tkunx mi?bura mill-persuna taxxabbi (sentenza Goldsmiths, C?330/95, EU:C:1997:339, punt 16).

32 Minkejja li b'hekk, din id-dispo?izzjoni t?alli lill-Istati Membri ?ertu mar?ni ta' diskrezzjoni

sabiex jistabbilixxu l-mi?uri li jippermettulhom jiddeterminaw l-ammont tat-tnaqqis, dan il-fatt ma jaffettwax, madankollu, in-natura pre?i?a u inkundizzjonata tal-obbligu li jintlaqa' t-tnaqqis tal-valur taxxabbi fil-ka?ijiet imsemmija fl-imsemmija dispo?izzjoni. Dan g?aldaqstant jissodisfa l-kundizzjonijiet sabiex jiprodu?i effett dirett (sentenza Almos Agrárkülkereskedelmi, EU:C:2014:328, punt 34).

33 Hekk kif il-qorti tar-rinviju esponiet fit-talba g?al de?i?joni preliminari tag?ha, id-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja huma spjegati mill-fatt li, fil-kaw?a prin?ipali, l-awtoritajiet fiskali tar-Renju Unit qiesu li l-persuna taxxabbi ma tistax tibbenefika, simultanjament, minn "effett ta' qlig? mhux mistenni" u mill-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva, b'mod partikolari min?abba l-fatt li l-applikazzjoni kumulattiva tar-Regola 38 tal-VAT Regulations 1995, tal-Cars Order u ta' din id-direttiva twassal g?al ri?ultat fiskali globali li la d-dritt nazzjonali, u lanqas is-Sitt Direttiva, applikati b'mod separat g?al dawk it-tran?azzjonijiet, ma jiprodu?u jew ma huma inti?i li jiprodu?u.

34 Skont il-gvern tar-Renju Unit, f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, il-VAT iffatturata lill-konsumatur finali u dovuta lill-awtoritajiet fiskali ma hijiex ikkalkulata fuq il-korrispettiv realment ri?evut mill-persuna taxxabbi bi skambju g?all-provvisti mwettqa. Issa, l-effett dirett ma huwiex prin?ipju tad-dritt tal-Unjoni li jista' ji?i u?at sabiex jintla?aq ri?ultat oppost g?al dak inti? mid-direttiva. G?aldaqstant, dan il-gvern iqis li l-persuna taxxabbi ma g?andhiex id-dritt li tinvoka dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali fir-rigward ta' tran?azzjoni u tinvoka l-effett dirett tal-ewwel subparagraphu Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva fir-rigward ta' tran?azzjoni o?ra.

35 Dan l-argument ma jistax jintlaqa'.

36 Fil-fatt, hekk kif jirri?ulta mill-punt 32 tas-sentenza pre?enti, l-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva g?andu effett dirett tant li, fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali, il-kwistjoni ta' jekk persuna taxxabbi b?alma hija GMAC tistax tinvoka, wara li tkun iprovdiet o??ett fil-kuntest ta' kuntratt ta' hire-purchase, id-dritt li tikseb tnaqqis tal-valur taxxabbi li din id-dispo?izzjoni tatiha tiddependi mi?-?irkustanza li l-klijenti ta' GMAC ma je?egwixxu it-totalità, jew parti, mill-obbligu tag?hom ta' ?las fil-kuntest ta' dak il-kuntratt.

37 ?ertament, din id-dispo?izzjoni tikkostitwixxi l-espressjoni ta' prin?ipju fundamentali tas-Sitt Direttiva, li jiprovdi li l-valur taxxabbi g?andu jkun ikkostitwit mill-korrispettiv realment ri?evut u li l-korollarju tieg?u huwa li l-amministrazzjoni fiskali ma tistax ti?bor b?ala VAT ammont li jkun superjuri g?al dak mi?bur mill-persuna taxxabbi (sentenza Almos Agrárkülkereskedelmi, EU:C:2014:328, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

38 Madankollu, mill-pro?ess ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, minkejja li l-bejg? bl-irkant tal-vettura rkuprata ming?and il-kerrej ma kienx, skont id-dritt nazzjonali stess, e?entat mill-VAT, il-korrispettiv mi?bur g?al kull tran?azzjoni huwa su??ett g?at-tassazzjoni. Il-valur taxxabbi g?aldaqstant huwa mag?mul mill-ammonti m?alla mill-klijent tal-hire-purchase u mix-xerrej fil-kuntest tal-bejg? bl-irkant. Billi jsir hekk, il-valur taxxabbi jikkorrispondi, skont il-prin?ipju mfakkar fil-punt ta' qabel dan, g?all-korrispettiv realment mi?bur minn GMAC.

39 Issa, f'dan ir-rigward g?andu jitfakkli li l-?urisprudenza stabilita tal-Qorti tal-?ustizzja li tg?id li l-Istat Membru li ma jkunx ?a, fit-termini stabiliti, il-mi?uri ta' implementazzjoni imposti minn direttiva, ma jistax jopponi lill-individwi n-nuqqas ta' twettiq minnu stess tal-obbligi li din tinvolvi (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Rieser Internationale Transporte, C-157/02, EU:C:2004:76, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

40 G?aldaqstant, il-fatt li, skont il-li?i nazzjonali, il-bejg? bl-irkant tal-vettura ma kienx ittrattat b?ala provvista ta' merkanzija jew provvista ta' servizzi ma jistax iwassal sabiex il-persuna

taxxabbli tkun im?a??da mid-dritt li tikseb tnaqqis tal-ammont taxxabbli fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las totali jew parjali tal-prezz, skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva.

41 Barra minn hekk g?andu jifakkar li, skont il-prin?ipju fundamentali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT u li jirri?ulta mill-Artikolu 2 tal-Ewwel Direttiva tal-Kunsill, tal-11 ta' April 1967, fuq l-armonizzjoni tal-le?islazzjoni tal-Istati Membri dwar it-taxxi fuq il-bejg? (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 3), u mill-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, il-VAT tapplika g?al kull tran?azzjoni ta' produzzjoni jew ta' distribuzzjoni, bi tnaqqis tat-taxxa fuq l-ispi?a tad-diversi elementi li minnhom huwa kkostitwit il-prezz (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Midland Bank, C?98/98, EU:C:2000:300, punt 29, u Zita Modes, C?497/01, EU:C:2003:644, punt 37).

42 G?alhekk, fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las totali jew parjali, l-ammont tal-valur taxxabbli tal-kuntratt ta' hire-purchase ta' vettura g?andu ji?i a??ustat skont il-korrispettiv realment ri?evut mill-persuna taxxabbli fil-kuntest ta' dak l-istess kuntratt. Il-korrispettiv mi?bur minn dik il-persuna taxxabbli, im?allas minn terz fil-kuntest ta' tran?azzjoni o?ra, f'dan il-ka? il-bejg? bl-irkant tal-vettura rrestitwita mill-kerrej, jibqa' bla effett fuq il-konklu?joni li tg?id li l-imsemmija persuna taxxabbli tista' tinvoka l-effett dirett tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva fil-kuntest tal-kuntratt ta' hire-purchase.

43 Minn dak li ntqal hawn fuq jirri?ulta li l-kwistjoni ta' jekk id-dritt nazzjonali applikabbi g?at-tran?azzjoni ta' bejg? bl-irkant huwiex konformi jew le mas-Sitt Direttiva ma hijiex rilevanti g?all-finijiet li ji?i ddeterminat jekk persuna taxxabbli b?alma hija GMAC g?andhiex dritt tinvoka drittijiet li hija tislet mill-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva.

44 Il-gvern tar-Renju Unit barra minn hekk isostni li jkun abbu?iv jekk ji?i invokat l-effett dirett ta' dik id-dispo?izzjoni b'mod selettiv, b'mod li tin?oloq sitwazzjoni fejn ir-ri?ultat mixtieq mil-le?i?lazzjoni inkwistjoni ma jintla?aqx.

45 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li l-Qorti tal-?ustizzja, fil-punti 74 u 75 tas-sentenza Halifax et (C?255/02, EU:C:2006:121) b'mod partikolari dde?idiet li l-konstatazzjoni ta' prattika abbu?iva fil-qasam tal-VAT te?tie?, minn na?a, li t-tran?azzjonijiet inkwistjoni, minkejja l-applikazzjoni formali tal-kundizzjonijiet previsti mid-dispo?izzjonijiet rilevanti tas-Sitt Direttiva u tal-le?i?lazzjoni nazzjonali li tittrasponiha, ikollhom b?ala ri?ultat li jiksbu vanta?? fiskali li l-g?oti tieg?u jkun kuntraru g?all-g?an imfittex minn dawn id-dispo?izzjonijiet u, min-na?a l-o?ra, li minn numru ta' elementi o??ettivi jirri?ulta li l-g?an essenziali tat-tran?azzjonijiet inkwistjoni jkun sempl?ement li jinkiseb dan il-vanta?? fiskali.

46 Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika, skont ir-regoli tal-provi tad-dritt nazzjonali, sakemm ma ti?ix ippre?udikata l-effika?ja tad-dritt tal-Unjoni, jekk l-elementi kostitutivi ta' prattika abbu?iva jinsabux mi?bura flimkien fil-kaw?a prin?ipali. Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja, meta tkun qed tidde?iedi dwar rinviju g?al de?i?joni preliminari, tista', jekk me?tie?, tippre?enta pre?i?jonijiet bil-g?an li tidderie?i lill-qorti nazzjonali fl-interpretazzjoni tag?ha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Halifax et, EU:C:2006:121, punti 76 u 77 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

47 G?andu ji?i rrilevat li jekk, hekk kif isostni l-gvern tar-Renju Unit, l-g?an imfittex mis-Sitt Direttiva ma jistax jintla?aq, dan huwa hekk min?abba "effett ta' qlig? mhux mistenni" li jirri?ulta esklu?ivamente mill-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali. Fil-fatt, hekk kif jirri?ulta mill-punt 38 tal-pre?enti sentenza, il-ksib tal-vanta?? fiskali inkwistjoni jirri?ulta, essenzjalment, mill-assenza ta' intaxxar tal-bejg? bl-irkant tal-vettura rkuprata ming?and il-kerrej li jirri?ulta mir-Regola 4 tal-Cars Order.

48 Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-g?a?la, g?al negozjant, bejn tran?azzjonijiet e?entati u tran?azzjonijiet taxxabbli tista' ti?i bba?ata fuq bosta elementi, u, b'mod

partikolari, fuq kunsiderazzjonijiet ta' natura fiskali marbuta mas-sistema o??ettiva tal-VAT. Fil-fatt, meta l-persuna taxxabbi jkollha l-g?a?la bejn diversi tran?azzjonijiet, hija jkollha d-dritt tag??el l-istruttura tal-attività tag?ha b'mod li tkun tista' tillimita d-dejn fiskali tag?ha (ara s-sentenza RBS Deutschland Holdings, C?277/09, EU:C:2010:810, punt 54 u l-?urisprudenza ??itata).

49 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet ta' hawn fuq, ir-risposta g?all-ewwel u t-tielet domandi g?andha tkun li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li, f'?irkustanzi b?al dawk tal-kaw?a prin?ipali, Stat Membru ma jistax jipprobixxi lil persuna taxxabbi milli tinvoka l-effett dirett ta' din id-dispo?izzjoni fir-rigward ta' tran?azzjoni, min?abba li din il-persuna taxxabbi tista' tinvoka dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali fir-rigward ta' tran?azzjoni o?ra li tirrigwarda l-istess o??etti u min?abba li l-applikazzjoni kumulattiva ta' dawn id-dispo?izzjonijiet twassal g?al ri?ultat fiskali globali li la d-dritt nazzjonali, u lanqas is-Sitt Direttiva, applikati b'mod separat g?al dawn it-tran?azzjonijiet, ma jipprodu?u jew ma huma inti?i li jipprodu?u.

Fuq it-tieni domanda

50 B'te?id inkunsiderazzjoni tar-risposta g?all-ewwel u t-tielet domandi, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?at-tieni domanda.

Fuq l-ispejje?

51 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 11?(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas?17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li, f'?irkustanzi b?al dawk tal-kaw?a prin?ipali, Stat Membru ma jistax jipprobixxi lil persuna taxxabbi milli tinvoka l-effett dirett ta' din id-dispo?izzjoni fir-rigward ta' tran?azzjoni, min?abba li din il-persuna taxxabbi tista' tinvoka dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali fir-rigward ta' tran?azzjoni o?ra li tirrigwarda l-istess o??etti u min?abba li l-applikazzjoni kumulattiva ta' dawn id-dispo?izzjonijiet twassal g?al ri?ultat fiskali globali li la d-dritt nazzjonali u lanqas is-Sitt Direttiva 77/388, applikati b'mod separat g?al dawn it-tran?azzjonijiet, ma jipprodu?u jew ma huma inti?i li jipprodu?u.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ingli?.